

Metoderapport til
SKUP-prisen 2015

ÅPENHETS- KAMPEN

Vegard Venli

Kommunal Rapport

Innledning

1.1 I åpenhetens tjeneste

Mandag 21. september 2015 er jeg grytidlig oppe. Jeg plukker frem en hvit skjorte fra skapet, tar på meg dressjakka. En time etter er jeg på vei inn i Skatteetatens hovedkontor på Helsefy. Jeg skal ikke i noe møte. Heldigvis. Jeg skal bare hente en konvolutt. Jeg fikk valget mellom å vente på en rekommandert sending, eller henting ved personlig oppmøte med legitimasjon. Jeg valgte det siste.

På vei inn i resepsjonen er jeg smånervøs. Etter all motstanden er det som å gå inn i løvens hule. Er det virkelig nå det skal skje? ... Virkelig? Jeg legitimerer meg, signerer på at jeg har mottatt. At det er fullstendig dustete med tanke på at innholdet jeg skal plukke opp nå rent faktisk er offentlig, bryr jeg meg ikke om. Jeg skriver under, sier takk, og går.

Ut døra tar jeg meg selv i å tenke at det kanskje var rart av meg å dresse meg opp sånn, bare for en to minutters svipptur i resepsjonen. Men det var jo ikke *folk* jeg hadde pynta meg for denne dagen. Det var til ære for innholdet i konvolutten jeg nå har i hånda. Eller rettere sagt: Innholdet på *minnepinnen* som ligger nede i konvolutten. Jeg titter ned på den, og to ord kommer til min bevissthet (unnskyld ordbruken, men sånn var det): Fy faen!

Ingen (som ikke er bundet av taushetsplikt) har tidligere hatt en kopi av disse dataene. Ingen! Jeg har brukt snaut to og ett halvt år av livet mitt på dette. Både i og etter arbeidstid. Det føles som en æra er forbi. En enorm lettelse brer seg i kroppen. Endelig i mål. ENDELIG! **Aksjonærregisteret** - per tidspunkt den mest uttømmende oversikten over hvem som eier aksjer i norske aksjeselskap - er endelig blitt offentlig. Allemannseie!

Respons fra kolleger i pressen på offentliggjøringen av Aksjonærregisteret:

«Det er vel på sin plass å si takk for jobben med å få offentliggjort skatteetatens aksjonærregister. Har begynt å bruke det, og det er jo helt strålende – den største nyvinningen innen økonomisk journalistikk på lang lang tid». Gøran Skaalmo, Dagens Næringsliv

«At aksjonærregisteret er åpent for pressen og andre som ønsker innsyn er en liten revolusjon for både finansjournalistikk og politisk journalistikk. Kombinert med bedre kunnskap om databasespøringer og -søk i redaksjonene gjør det at journalister kan se sammenhenger som tidligere har vært helt skjult eller bare kjent av en liten krets aksjeeiere». Eiliv Frich Flydahl, Dagbladet

«Dæven så bra! Du er litt av en døråpner!» Siri Gedde-Dahl, Kapital

«Etter mer enn to års innsats lykkes det Vegard Venli å nedkjempe toppbyråkratenes innbitte motstand mot å la media kontrollere mulige dobbeltroller hos våre folkevalgte og medarbeidere i offentlig forvaltning. Et journalistisk kunststykke av et arbeid! Bernt Olufsen, Schibsted Media Group

«Nylig fikk Kommunal Rapports journalist Vegard Venli endelig tilgang til det såkalte aksjonærregisteret, altså et register over hvilke nordmenn som eier hvilke aksjer i norske selskap. Venlis prosess for å få åpnet registeret tok to år. (...) Det at retten til informasjon nå er et delmål hos FN, forplikter verdens myndigheter. Det forplikter også oss som jobber i mediene, for informasjon blir ikke gitt frivillig. Den må ofte bes om, den må mases om, får vi avslag på begjæring om innsyn må det klages på. Finnes ikke informasjonen elektronisk, må vi kanskje til og med få den digitalisert. Og så må informasjonen selvsagt brukes». Maren Sæbø, Rogalands Avis

Jeg sørger for å omtale nyheten først i Kommunal Rapport. Så deler jeg ut dataene til alle som vil ha. Dagbladet leverer en rekke gode oppslag. Det er lederartikler i flere aviser:

«Innsynet har allerede skapt rystelser. Dagbladet har i flere kritiske artikler vist hvor tette bånd det er mellom næringspolitikk på Stortinget og oppdrettsnæringen, mens byråkrater i Oljedirektoratet og Petroleumstilsynet eier enkeltaksjer i selskaper de fører tilsyn med.» (Rogalands Avis)

«Skatteetatens aksjonærregister ble i forrige uke åpnet for innsyn av Sivilombudsmannen. Avsløringer av stortingsrepresentanters lemfeldige registrering av aksjeposter og mulige interesse-konflikter, viser at det var på høy tid (...). Det er avisen Kommunal Rapport og journalist Vegard Venli som skal ha æren for at dette registeret nå blir gjort tilgjengelig.» (Bergens Tidende)

«Det nytter å være sta. Det nytter å mase. Det har journalist Vegard Venli i Kommunal Rapport erfart.» (Dagbladet)

Hvordan har det seg at jeg orket å jobbe for å åpne aksjonærregisteret i over to år? Min hovedmotivasjon startet med prosjektet jeg beskrev i [fjorårets metoderapport til SKUP](#): Jeg ville kople aksjonærdata mot oversikter over folkevalgte og ansatte i Kommune-Norge og vår [Leverandørdatabase](#) for å avdekke dobbeltroller og inhabilitet. Jeg var selvfølgelig også klar over underveis at *hvis* jeg lykkes og aksjonærregisteret ble åpnet – ville det ikke bare revolusjonere Kommunal Rapports økonomijournalistikk i årene som fulgte. Det ville i så tilfelle være snakk om et paradigme-skifte for hele bransjen. Det var absolutt en gulrot.

Men *grunnlaget* for kampen om aksjonærregisteret ble lagt alt i 2011. Jeg kom til Kommunal Rapport etter fem års virke i lokalavisen Varingen, med Nittedal kommune som dekningsområde. Jeg hadde ikke mer utdanning da enn jeg har nå; noen studiepoeng fra START-kurset på IJ og et høyskolekurs i undersøkende lokaljournalistikk. Jeg hadde en genuin interesse for åpenhet som felt og offentlighetsloven som journalistisk arbeidsverktøy - blant annet som medlem av Pressens offentlighetsutvalg siden 2007.

Jeg hadde bare jobbet i Kommunal Rapport et par dager da sjefredaktøren gjorde det klinkende klart at engasjementet mitt for åpenhet var en av hovedgrunnene til at jeg ble

Kommune	År 2008	År 2009	År 2010	Antall 08-10
Oslo kommune	14	23	30	67
Nittedal	30	15	17	62
Bergen	3	9	12	24
Harstad	0	3	10	13
Tromsø	1	2	6	9
Sortland	1	4	3	8
Kvam	2	4	2	8
Sandefjord	1	6	0	7
Halden	0	1	6	7
Porsanger	2	0	5	7

Kommunene med flest innsynsklager i perioden 2008-2010

ansatt. Den første uka på jobb skrev jeg min første nasjonale sak om åpenhet som felt: En egen kartlegging av antall klager på innsynsavslag som fylkesmennene hadde behandlet fra kommunene i perioden 2008-2010. Da jeg sorterte kartleggingen fikk jeg meg litt av en overraskelse. Den viste at jeg i løpet av tiden i lokalavisen mest trolig hadde vært landets mest aktive journalist hva gjaldt antall klagesaker. **I Kommunal Rapport skulle det utvikle seg til noe mer.**

1.2 Tidslinje i Aksjonærregister-saken

År 2013

6. mai: Vi ber Skatteetaten om en «(..) full oversikt over aksjeeierne i landets aksjeselskap per tidspunkt».

8. mai: Skatteetatens avslår innsyn med hjemmel i ligningslovens taushetsplikt

31. mai: Finansdepartementet får saken til klagebehandling

2. juli: Først lovet departementet å avslutte saken innen utgangen av juni. Nå skriver de at behandlingstiden anslås til 3 måneder, fordi «saken reiser prinsipielle spørsmål». Jeg klager på at saksbehandlingstiden er ulovlig, men til ingen nytte.

5. september: Departementet stadfester innsynsavslaget, men ikke med underinstansens avslagshjemmel. I stedet brukes offentleglova § 9. En innhentet redegjørelse fra Skatteetaten hevder det vil kreve en ukes arbeid og koste 16.000 kroner i arbeidstimer å ta uttrekk.

20. september: Vi klager til Sivilombudsmannen. I tilsvarsrunden legger vi frem ekspertuttalelser fra bl.a. Thomas Sødning ved Høyskolen i Oslo og Akershus, samt IKT Norge. De har vurdert registerets feltbeskrivelse, og uttaler at uttrekket maksimum krever noen timer å lage.

Konfrontert med ekspertuttalelsene og krav fra ombudsmannen om å spesifisere konkret hva som tar tid, leverer Skatteetaten en åtte punkts liste som viser at det egentlig bare var snakk om én dags arbeid.

24. september: Vi krever innsyn i en enkeltstående aksjonærregisteroppgave. Dette for å tvinge frem en avklaring på spørsmålet om taushetsplikt. På denne datoen avslår Skattedirektoratet innsyn med henvisning til taushetsplikt, og vi klager til departementet.

1. oktober: Klagen er ennå ikke behandlet. I et brev adressert både Skatteetaten og Finansdepartementet varsler vi at dersom kravet om innsyn i aksjonærregisteroppgaven ikke snart behandles, må vi klage til ombudsmannen.

7. oktober: Vi klager til Sivilombudsmannen på sen saksbehandling. I tillegg til saken om aksjonærregisteroppgaven, legger vi med tre andre innsynssaker vi har spart på. Vi dokumenterer slik at Finansdepartementet bruker opp mot 17 uker på å behandle innsynsklager.

18. desember: Pressens offentlighetsutvalg møter Finansdepartementet. Temaet for møtet var

«medienes tilgang til aksjonærregisteret».

År 2014

3. februar: Siv Jensen fronter forslaget at hele registeret skal omfattes av taushetsplikt. Forslaget var ført i pennen av de samme saksbehandlerne vi møtte før jul, og som dessuten på departementets vegne besvarte klagesaken vi hadde bragt inn for ombudsmannen om aksjonærregisteret. I høringsnotatet henviser de til den samme klagesaken for å underbygge behovet for lovendring.

15. april: Ombudsmannen uttaler at det ville være på sin plass å beklage at innsynsklagene ikke ble behandlet i det tempoet loven krever. Beklagelsen kom aldri.

15. mai: Skatteetatens vedtak om at aksjonærregisteroppgaven ikke er åpen for innsyn stadfestes av departementet – syv måneder etter at vi klagde. Nok en gang hopper departementet bukk over Skatteetatens vurderinger om taushetsplikt, og kommer opp med enda en ny begrunnelse. Denne gangen hevder departementet at aksjonærregisteroppgaven – fordi den er innhentet ved hjelp av Altinn, per

definisjon er «(...) et dokument Skatteetaten har tilgang til gjennom en ekstern database, noe som innebærer at Skatte-direktoratet ikke kan pålegges å gi innsyn etter offentliglova». Vi klager til Sivilombudsmannen på avslaget".

14. november:

Sivilombudsmannen uttaler at aksjonærregisteroppgavene – og alle andre dokumenter som er innsamlet ved hjelp av Altinn – er å anse som offentlige dokumenter hos det organet som bruker Altinn til å samle dem inn.

25. november:

Departementet må behandle kravet om innsyn i aksjonærregisteroppgaven på nytt. I forkant av dette leverer jeg et notat til departementet, hvor jeg argumenterer med at opplysningene i aksjonærregisteroppgavene skal være offentlig etter både aksjeloven og etter regnskapsloven. Jeg skriver blant annet: «Regnskapsloven oppstiller i loven minstekrav om hva aksjeselskaper skal opplyse om i sitt offentlige årsregnskap. Av kravene må man kunne slutte at lovgiver har lagt opp til at både opplysninger om eierskap til

aksjer og aksjenes bokførte verdi, som utgangspunkt ikke anses som noen sensitiv opplysning, men er åpen for offentlig innsyn».

1. desember 2014:

Finansdepartementet holder fast på at vi fortsatt ikke kan få innsyn i aksjonærregisteroppgavene – og nå er taushetsplikten det siste kortet de har på hånda. De hevder nå at taushetsplikten bare faller bort dersom den ønsker innsyn - altså jeg - kan dokumentere å ha fått innsyn i de samme opplysningene fra andre kilder.

År 2015

3. februar: Jeg klager til Sivilombudsmannen på Finansdepartementets lovanvendelse. Jeg legger ved en nær uttømmende oversikt over alle opplysningene i aksjonærregisteret, og klager på at verken Skatteetaten som databaseeier eller Finansdepartementet som klageinstans har vurdert opplysningene i databasen konkret og avgrenset disse mot taushetsplikten.

13. april:

Sivilombudsmannen skriver at han vil undersøke saken på «eget tiltak».

Problemstillingen som blir undersøkt er utelukkende hvorvidt opplysningene som skal fremgå av et selskaps aksjeeierbok etter aksjelovgivning kan unntas som taushetsbelagte etter ligningsloven. Ombudsmannen tar ikke poenget fra min klage, om at aksjonærregisteret i tillegg inneholder over 100 andre opplysningstyper hvorav flere trolig også skal være offentlig etter annen lovgiving.

7. august:

Sivilombudsmannen uttaler seg endelig om taushetsplikten. Uttalelsen slår fast at opplysninger som skal være offentlig etter én lov, ikke kan unntas etter en annen. Konkret fastslår han også at opplysninger som skal fremgå av selskapets aksjeeierbok i henhold til aksjelovens regler, ikke kan unntas offentlighet som taushetsbelagte.

18. august: Vi fremsetter det samme innsynskravet som vi gjorde 6. mai 2013.

17. september:

Skatteetaten vedtar at jeg skal innvilges innsyn, i praksis i nøyaktig det samme som jeg første gang ba om innsyn i den 6. mai 2013.

Metode

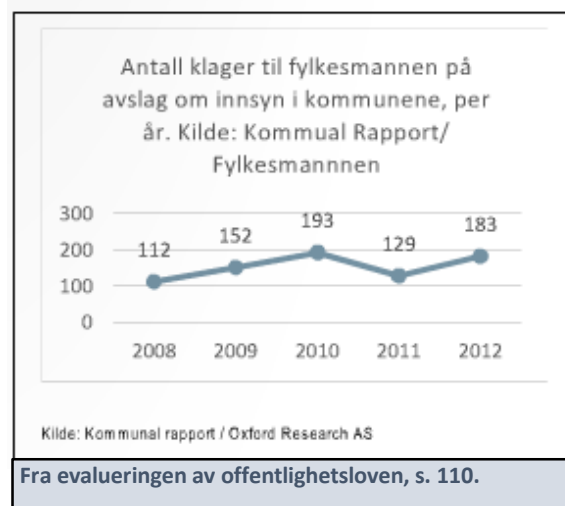
2.1 Metode I - Åpenhetskamp som journalistisk metode

Stortinget har diskutert mulige endringer av offentlighetsloven fire ganger siden loven kom i 2009. Det vil være en underdrivelse å si at Kommunal Rapport «har hatt en finger med i spillet» i to av disse diskusjonene: Begge startet med våre innsynskrav og våre klager på innsynsavslag. Begge de to temaene – henholdsvis spørsmålet om innsyn i kommuner med parlamentarisk styringsform og spørsmålet om hvorvidt offentlighetsloven skulle utstyres med en særskilt unntakshjemmel spesialdesignet for hemmelighold av aksjonærregisteret – ble også drøftet i evalueringen av offentlighetsloven, som ble publisert 11. januar 2016.

Når evalueringen nevner Kommunal Rapports navn ni ganger og mitt fem, ser jeg på det som frukter av en langvarig og målrettet satsing. At forskerne fant det interessant å intervju meg, og at vi kunne levere data til forskerne om offentlighetsloven som det offentlige selv ikke kunne levere, illustrerer etter min mening godt hvordan Kommunal Rapport har arbeidet med åpenhet som felt.

Kunsten å ikke sitte stille i båten

Det handler ikke bare om motivasjon og en fandenivoldsk, opposisjonell holdning hos meg til alle som misbruker makt – men også om bunnsolide rammevilkår og støtte på hjemmebane, altså i redaksjonen, til å drive offentlighetsfeltet fremover.

I all beskjedenhet vil jeg tørre å påstå at vi i denne femårsperioden har hatt Norges kvantitativt så vel som kvalitativt beste dekning av åpenhetsfeltet. Det er også en periode hvor min tilnærming til feltet gjennomgår forandringer.

Fra å være en journalist som kun turte å argumenterte i forbindelse med de juridiske innsynsprosessene, men paradoksalt nok ellers var

engstelig for å mene for mye offentlig om åpenhetsfeltet, gikk jeg til å bli en journalist, innsynsaktivist, lobbyist og samfunnsdebattant.

Jeg og nyhetsredaktøren har sammen skrevet debattinnlegg, høringsuttalelser og stilt på

høringer – selvfølgelig i tillegg til å bruke offentlighetsprinsippet i den daglige journalistikken. Hvordan ellers skal pressen «verne om» offentlighetsprinsippet - en presseetisk grunnstein?

Forankringen i presseetikken

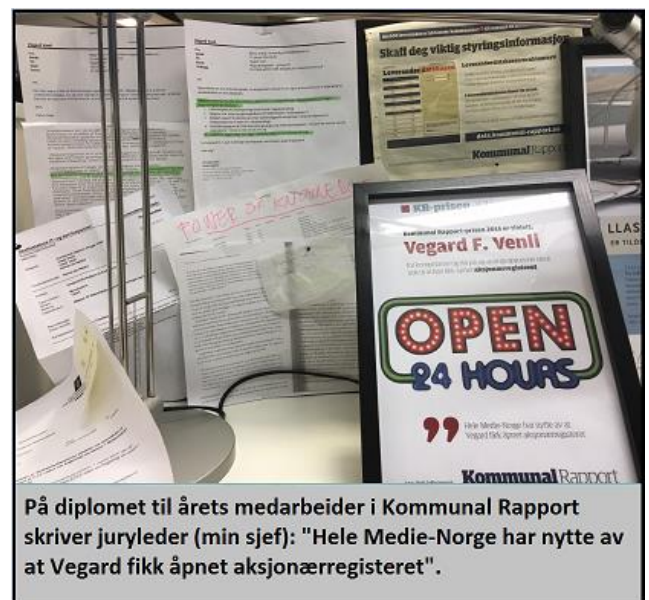
Vær varsom-plakatens 1.3 slår fast at pressen skal «verne» om offentlighetsprinsippet. Likevel vil jeg hevde at ingen enkeltmedier har engasjert seg - og tatt den *aktive* rollen på innsynsfeltet - som jeg og Kommunal Rapport har gjort de senere årene. Kan grunnen være en kollektiv frykt for å komme i konflikt med plakatens 2.2 om pressens «*uavhengighet, integritet og troverdighet*»?

Vi har imidlertid ikke sett noen motsetning her. Snarere tvert imot. Vi mener at åpenhetsengasjementet styrker vår posisjon blant leserne. Men for at det ikke skal herske noen som helst tvil om hvor vi står, har vi samtidig vært konsekvente med å følge 2.3, punktet som tar opp noe av det samme som vi forventer av det offentlige: Åpenhet om «*bakenforliggende forhold som kan være relevante for publikums oppfatning*» av vårt journalistiske innhold. Vi opplyser jevnlig om at jeg er medlem av Pressens offentlighetsutvalg. Deltar vi i høringer, opplyser vi om det. Vi skriver kommentarer for å utdype hva vi mener og hvor vi står. I det hele tatt er vi nøye med å merke alle saker nøye, slik at leserne aldri skal være i tvil.

På denne måten mener jeg at vårt arbeid for åpenhet ikke bare fullt ut lar seg forsvare presseetisk, men også at flere burde gjort det samme. Først og fremst bruker vi pennen og journalistikken som verktøy, men innimellom våger vi også å gå nye veier for å nå frem med begrunnede meninger. Skal man gjøre det, må man være forberedt på å få reaksjoner, og at det *kommer* til å storme. Da hjelper det at redaksjonen har stilt seg selv de enkle, men viktige spørsmålene om *hvem* vi er, *hva* vi holder på med og *hvorfor* vi gjør det. Det har Kommunal Rapport gjort.

Ledelsen har gått i front for å forankre vår journalistiske selvstendighet i vårt [formål og grunnsyn](#). Og i redaksjonens strategidokument har styret vedtatt at «*Kommunal Rapport og Kommunal-Rapport.no skal sette dagsorden med undersøkende journalistikk*». Hva betyr det i praksis at arbeidet for offentlighetsprinsippet er i tråd med Kommunal Rapports formål? Jo, det betyr at skuta er rigget – og at ansvarlig redaktør kan stå fjellstøtt på broen når stormen blir til orkan. Kampen for mer innsyn handler ofte om å få rett, til tross for at sterke og kompetente krefter ikke ønsker at du skal få det. I denne metoderapporten viser jeg til saker hvor jeg for eksempel argumenterer i innsynssaker mot KS-advokatene, mot kommuneadvokaten i Oslo og mot Regjeringens skarpskodde jurister.

Får du rett ved å avdekke at folk som kan noe tar feil, må du ikke bli overrasket om de prøver å «ta deg ned» med teknikker som ikke hører jusverdenen til. Som for eksempel å gå forbi deg og direkte til sjefen din, for å få deg til å slutte med det du holder på med.

Det er i situasjoner som dette at rammevilkår og forutgående refleksjoner faktisk får verdi. Da styret i Kommunal Rapport ble kjent med åpningen av aksjonærregisteret, kom både grunnsyn og strategi til syne gjennom et konkret vedtak, som lyder slik:

«Styret er stolt over at Kommunal Rapports omdømme styrkes på dette viset, og at vesentlig kompetanse bygges og brukes i redaksjonen».

At ledelsen i Kommunal Rapport ikke bare har sørget for rammevilkårene som sikrer at jeg i første omgang kan sette i gang med innsynskampene, men også er forberedt på hva som må til for å dra dem i land, er en vesentlig del av grunnen til at jeg i dag sitter med erfaringer jeg mener andre kan lære av, og en arbeidsmetodikk som jeg ønsker å dele.

Jeg velger på å definere Kommunal Rapports offentlighetsdekning som ett, samlet arbeid som strekker seg over flere år, som jeg herved nominerer. På mange måter symboliserer arbeidet med å få åpnet opp Skatteetatens aksjonærregister ekstremversjonen av den metodikken vi har utviklet i Kommunal Rapport. Det er derfor et arbeid jeg vier ekstra plass.

2.2 Metode II – Åpenhetskamp og journalistikk: en oversikt over konsekvensene

- **Skatteetatens aksjonærregister er åpnet for innsyn.** Enhver kan nå søke opp nordmenns aksjer i norske og utenlandske selskap. Saken startet med ett innsynskrav, men reiste en nasjonal debatt om aksjeeierskap. Innsynet ga på kort tid vesentlig journalistikk.

Saken har medført tre prinsipp-avgjørelser fra Sivilombudsmannen som innebærer:

- **1)** At enhver har fått rett til å kreve innsyn i dokumenter innhentet i Altinn
 - **2)** At opplysninger som ifølge aksjeloven skal fremgå av aksjeeierboken til et aksjeselskap, ikke kan unntas offentlig etter ligningsloven § 3-13
 - **3)** Ny rettsveiledning i ombudsmannens første uttalelse om data-innsyn (§ 9)
- **Justisdepartementet vurderer unntaksregel i offentlighetsloven etter avsløring.** Ved å kombinere en oversikt over kommunale selskap fra Statistisk sentralbyrå med regnskapsdata fra Brønnøysundregistrene, kunne vi i 2012 avdekket at et unntak fra offentlighetslovens virkeområde slår helt annerledes ut enn hva som var lovgivers intensjon. Vi kunne dokumentere at unntaket, som var ment å skjerme små driftsselskaper med for eksempel bare en vaktmester i halv stilling, i virkeligheten medfører at flere milliarder kroner forvaltes i kommunale selskap uten innsyn fra allmennheten. På Justisdepartementets oppfordring ble problemstillingen undersøkt i evalueringen av offentlighetsloven. I skrivende stund har departementet bekreftet at temaet vil inngå i den videre oppfølgingen av lovevalueringen.
- **Kommunal Rapports data benyttes i evalueringen av offentlighetsloven.** I tillegg til at vi er intervjuet, er data fra vår kartlegging av behandlede innsynsklager fra kommunene i perioden 2008-2012 brukt flere steder i evalueringen. Metoden bak innsamlingen var å kreve innsyn i vedtakene hos samtlige av landets 18 fylkesmenn.

- **25 prinsippavgjørelser om offentlighet.** Ved å kombinere innsynskrav og klager på prinsipielt viktige områder med pågående og kritisk journalistikk, har vi fremprovosert uttalelser eller vedtak som enten flytter offentlighetsfeltet i retning av mer åpenhet, eller som inneholder viktige juridiske avklaringer til nytte for allmennheten. Dette kommer hele Presse-Norge til gode. Samtlige 25 avgjørelser som har kommet som følge av våre forutgående klager er vedlagt metoderapporten. Jeg vil likevel spesielt trekke frem følgende saker:
 - Fylkesmannen i Hordalands vedtak om at **Kommuneadvokaten i Bergen må føre postjournal.**
 - Uttalelse fra Justisdepartementets lovavdeling som slår fast rett til innsyn i **dokumenter fra kommuneadvokater.** Uttalelsen kom som følge av at Kommuneadvokaten var misfornøyd med at Fylkesmannen i Oslo og Akershus etter en merinnsynsvurdering hadde innrømmet Kommunal Rapport innsyn i embetets vurderinger vedrørende saken om skulpturparken på Ekeberg.
 - Sivilombudsmannens uttalelse om manglende **møteoffentlighet i Herøy kommune.** Uttalelsen slår fast at et formannskap ikke kan snakke sammen om det som senere kan bli en personalsak for rådmannen, uten at det ansees som et møte i kommunelovens forstand. Både før og under klagesaken hos ombudsmannen baserte kommunen seg på juridiske råd fra KS-advokatene.
 - Vedtak fra Fylkesmannen i Telemark fra 2013 om at taushetsplikten for «noens personlige forhold» etter forvaltningsloven ikke gir hjemmel til å unnta **individuelle lederavtaler**, selv om disse inneholder forventninger om bedre resultater påfølgende år.
 - Sivilombudsmannens uttalelse fra 2012 som slår fast at kommunene ved krav om innsyn i **arbeidsmiljøundersøkelser** plikter å gjøre en differensiert merinnsynsvurdering. Etter uttalelsen snudde Fylkesmannen i Oslo og Akershus, og konkluderte med at resultater om arbeidsmiljøet på enhetsnivå som hovedregel er offentlig, så lenge ikke enkelt-ansatte kan identifiseres.
 - Sivilombudsmannens kritikk av Oslo-byrådets manglende saksbehandling av et innsynskrav fra Kommunal Rapport. Til tross for tre brev fra Fylkesmannen og tre brev fra Sivilombudsmannen, unnlot byrådet gjennom syv måneder å sende fra seg kontrakten om de omstridte «reklametårnene» i Oslo sentrum. Vi ble til slutt innrømmet fullt innsyn i dokumentet, og saken dokumenterer et **hull i offentlighetslovens klageordning.**
 - Fylkesmannen i Oslo og Akershus bekrefter i et vedtak fra 2011 at **innsyn er en menneskerett**, og at et offentlig organ alltid må vurdere merinnsyn – selv for opplysninger som ikke er omfattet av offentlighetsloven.
- **Kommunaldepartementet gjennomgikk sine rutiner for journalføring etter våre undersøkelser av departementets journal.** Metoden bak undersøkelsen var å krysskjøre offentlige data fra departementets postjournal på OEP.no mot data fra departementets interne journalsystem. Sistnevnte fikk vi tilgang til ved kreve innsyn i en sammenstilling fra organets databaser med hjemmel i offentlighetsloven § 9. Ved å gjøre kryssende spørringer mellom de to datasettene kunne vi dokumentere at flere hundre dokumenter manglet fra departementets offentlige postjournaler.

- **Offentlighetsloven er endret - til det verre.** Våre journalistiske saker kombinert med to klager til Sivilombudsmannen på henholdsvis Bergen og Oslo kommuner avdekket en lovstridig praksis, som hadde pågått helt siden den nye offentlighetsloven kom i 2009. Sakene utløste en nasjonal debatt om temaet som endte med at Stortinget i 2015 endret offentlighetsloven. Dermed ble kommunenes lovstridige praksis lovlig.

Saken begynte som den ofte gjør, med et avslag. Byrådet i Bergen ville ikke gi innsyn i eierskapsmeldingen – til tross for at dokumentet inneholdt faktaopplysninger om kommunens forvaltning av milliardverdier, opplysninger som en rekke ganger var fremlagt for byrådet. Da professor Jan Fridthjof Bernt flere ganger kritiserte kommunen uten at det medførte endring, bestemte jeg meg for å klage.

Normalt medfører et medhold fra ombudsmannen til både dokumentinnsyn og en etterfølgende praksisendring. Men kommunenes koordinerte motstand mot ombudsmannens lovtolkning, ledet an av Oslo kommune ved byrådsleder og kommuneadvokat, gjorde dette tilnærmet umulig. Artiklene våre viser hvordan byrådslederen for eksempel droppet å lage byrådsnotater, til fordel for muntlig saksbehandling. Som eneste avis i landet har vi – til tross for kommunenes motvilje mot innsyn i byrådsdokumenter – likevel greid å belyse *konsekvensene*.

Metoden bak artiklene, der vi viser frem hemmeligstemplede saksfremlegg fra henholdsvis Nord-Trøndelag fylkesråd og Oslo byråd, var å kreve innsyn i dokumentene *før* lovendringen ble vedtatt av Stortinget. Med hjemmel i det opprinnelige regelverket greide vi - med hjelp av to klagesaker og en *tredje klage til ombudsmannen* - å tvinge kommunene til å fremlegge dokumentene én siste gang. I forbindelse med innsynet avdekket vi en ny og hittil ukjent side av saken: ved å definere byrådsaker som «uferdige», endrer Oslo kommune dokumenter i skjul – uten at endringene eksponeres for allmennheten eller nedtegnes for ettertiden. Jusprofessor Jan Fridthjof Bernt mener praksisen er tvilsom, og forventer at kommunalministeren uttaler seg om lovverket.

Tilhengerne av lovendringen har gjennomgående omtalt den som en «avklaring», som bare reflekterer praksisen i kommunene - i strid med anbefalingene fra Stortingets ombudsmann – hadde opprettholdt. I både i nyhetsartikler og på lederplass har vi imidlertid holdt fast ved at offentlighetsloven reelt sett ble endret, at det reelt sett betyr mindre innsyn, og at kommunene reelt sett i perioden frem mot lovendringen *omgikk* offentlighetsloven. Denne fremstillingen skulle senere underbygges i evalueringen av offentlighetsloven ([se s. 50](#)).

Kanskje tenker noen sitt om at vi som redaksjon stilte på høring i justiskomiteen for å protestere mot lovendringen. Men jeg ville gjort det samme om igjen. Jeg simpelthen *neker* å sitte stille og se på at politikerne frarøver pressen innsyn som arbeidsverktøy, et demokratisk gode! Jeg er derfor stolt av redaksjonens innsats. Samtidig har vi også vært svært nøye med å merke vårt engasjement tydelig – og selvsagt også vært raus med gi tilhengerne av lovendringen rikelig med spalteplass.

2.3 Metode III: Åpenhetskamp - slik gjør du det

- **Krev innsyn i interessante dokumenter.** Er du usikker på at dokumentet finnes – be om innsyn likevel. Får du avslag fordi dokumentet ikke finnes, så vet du det – ofte kan det i seg selv bli inngangen til en god sak.
- **Klag på avslaget hvis det kommer.** Har du bare to minutter, bruk klagebrevene på nettstedet til Pressens offentlighetsutvalg. Har du enda mindre tid, bare klag – skriv «Hei, jeg klager herved – vennligst send avslaget til overordnet organ for behandling».
- **Les deg opp på offentlighetsjusen, men ikke la deg trollbinde: jus er tross alt bare ord.** Kunnskap om jus er ditt fremste verktøy mot innsyns-uvillige byråkrater. Du kommer langt med Justisdepartementets rettleiar til offentleglova på skrivebordet. Men husk likevel at når det kommer til stykket, er det ikke jusen som avgjør om du får innsyn eller ikke, men viljen til å være åpen (som ofte er politisk styrt). Jusen kan skrives om når Stortinget vil – i åpenhetens favør eller disfavør.
- **Ha mange nok innsynsballer i loopen om gangen.** Bestill 10 dokumenter om dagen, så trenger du ikke bekymre deg for hvordan du skal fylle spaltene mens du venter. Sørg for å ha oversikt over hva du har bedt om innsyn i, så du kan følge opp når dokumenter ikke utleveres. Husk at kampen for åpenhet ikke avgjøres fra en dag til en annen. Det er de lange løpene som gir endring – og ikke minst de gode sakene.
- **Ikke vær redd for å bruke det offentliges saksbehandling av innsynssaken journalistisk.** La det offentliges respons på dine innsynskrav være en kilde til vesentlig journalistikk! Let etter de små saksopplysningene i avslagene, som kan bli til viktige detaljer eller krydder i nyhetsreportasjen. Ingen lovhjemmel kan tvinge noen til å kommentere saken din – men offentlighetsloven tvinger det offentlige til å saksbehandle innsynskrav og innsynsklager. Denne saksbehandlingen utgjør faktisk dokumentasjon som er fullt tillatt å referere fra.
- **Våg å skjære gjennom.** Hvis dokumentets innhold faktisk gir dekning for å fastslå at realiteten – uansett hvilke ord og tåke-vendinger det offentlige velger å bruke i vedtaket – er *hemmelighold*, fortell leserne at *nå er det hemmelighold på ferde!* Hvis ikke pressen sørger for åpenhet i samfunnet, kommer ingen andre til å gjøre det (det er ikke bare en myte – det ble nylig også bekreftet i evalueringen i offentlighetsloven). Hvis du som journalist ser at en regel slår uheldig ut for samfunnet gjennom redaksjonens innsynssak, må du ikke være redd for å problematisere det. Ikke la etablerte sannheter stå i veien mellom deg og problemet. Skriv om det!
- **La byråkratene bli emosjonelle.** Får du spørsmål om hvorfor du ber om innsyn i akkurat dette dokumentet akkurat nå, eller om en sak får høy temperatur, er det reelt sett opp til deg hva du vil bruke situasjonen til. Ordtaket «det er ikke hvordan du har det, men hvordan du tar det» har noe for seg i denne sammenhengen. Du kan bli deppa, dyrke offerrollen og gå i gruppeterapi – eller du kan ta det kuli og få noe ut av situasjonen. Det er faktisk helt opp til deg.
- **Kjenn igjen hersketeknikkene når de kommer.** Ikke la deg overraske. Får du en telefon hvor noen kan fortelle deg at akkurat dette dokumentet ikke er så interessant, er det et godt tegn. Når det offentlige bytter unntakshjemmel etter at du har tatt dem med buksa nede på feil lovanvendelse, er det et godt tegn. Når det offentlige trenerer dine innsynskrav, for eksempel ved å unnlate å sende innsynskravene til klageinstansen (og bryter loven), er det et godt tegn. Da er du på sporet. Det er nå du må vise dem hva du er laget av. Gir du deg nå, taper du. Garantert.
- **Våg å mene noe offentlig om offentlighet som felt.** Enten det gjelder praktiseringen av regelverket eller du mener at regelverket burde sett annerledes ut – hvorfor ikke være åpen om hva du mener? Skriv en kommentar da vel! Pressen snakker ofte om manglende ytringsfrihet i offentlig sektor – men hvor modige er vi selv når det gjelder?
- **La Regjering og Storting få høre om problemene dine.** Sitter du på relevante saksopplysninger eller argumenter som kan gi lovgiver bedre beslutningsgrunnlag i saker om åpenhet - skriv høringsuttalelser og still på høring, i tillegg til å skrive saker og analyser selvfølgelig.
- **Si fra internt hvor du går.** Sørg for at de skritt du tar for mer åpenhet ikke fører til unødvendige konflikter. Sett sjefen på kopifeltet. En informert sjef kan gi deg ryggdekning når helvete bryter løs. Kort sagt: Vær åpen!
- **Vær åpen.** Ikke la leserne dine gå og lure på hva du *egentlig* mener om åpenhet. Spesielt hvis du og/eller redaksjonen har klare meninger om åpenhet, har skrevet innlegg eller stilt på høringer er det viktig å sørge for å opplyse både kilder og lesere om hvor du står. Merk saken heller litt for mye enn litt for lite. Kort sagt: Vær åpen!

2.4 Metode III: Slik åpnet jeg aksjonærregisteret

Beskrivelsen av saken baserer seg på et arbeid som pågikk i perioden mai 2013 til og september 2015, og som inkluderer over 1.000 eposter med innsynskrav, klager, spørsmål og svar. Jeg har jobbet med saken innimellom daglige gjøremål som nyhetsjournalist. I fremstillingen av arbeidet, vil jeg for metoderapportens del konsentrere meg om den delen av historien som får frem hvordan jeg jobbet underveis og hvilke valg jeg sto overfor.

Det begynner med et enkelt ønske. Jeg visste at Skatteetaten satt på den mest komplette oversikten som fantes i Norge over hvem som eier aksjene i norske aksjeselskaper. Den oversikten ville jeg ha. Og jeg startet som jeg pleide – ved å kreve innsyn:

«I henhold til aksjeloven § 4-6 er aksjeeierboken tilgjengelig for enhver. Vi ber på denne bakgrunn om at det produseres en oversikt for oss, som gir en full oversikt over aksjeeierne i landets aksjeselskap per tidspunkt». Slik lyder kortversjonen av innsynskravet.

Herfra utviklet det seg videre som en typisk innsynssak gjerne gjør – ved at Skatteetaten repliserte med et innsynsavslag. Og i samtale med en av juristene som stod bak, fikk jeg ytterligere en dose av hva jeg allerede var godt vant med gjennom mange års innsynsarbeid: Å bli utsatt for hersketeknikker.

- En rekke velrenommerte advokater har undersøkt dette før deg, og falt til ro med at opplysningene i aksjonærregisteret er taushetsbelagte opplysninger, sa vedkommende jurist. Han trodde kanskje at dette ville få meg til å innse at det var nytteløst å gå videre med saken. Men er det én ting jeg hadde lært meg, så var det å gjenkjenne hersketeknikker. Jeg har ikke tall på hvor mange ganger jeg har blitt kontaktet med en beskjed om at jusen er over min fatteevne, eller at saken er uinteressant for meg som journalist. Gjerne innledet med «nå skal du høre», «men kjære deg», «unge mann», også videre. Men bare det faktum at en byråkrat tar seg bryet med å ringe for å forsøke å få deg fra å klage, forteller jo strengt tatt bare at du er på sporet av noe viktig. Det er på mange måter bare en etappeseier.

Spillet jeg ikke forsto

«Velrennomerte advokater»? Fett! Da får vi se hvem som får rett tenkte jeg, og gjorde som jeg pleide – jeg klagde. Men herfra og ut skulle saken fortone seg ganske så annerledes enn jeg var vant med. Skatteetatens avslag var hjemlet i ligningslovens § 3-13, som oppstiller taushetsplikt om *«noens formues- eller inntektsforhold eller andre økonomiske, bedriftsmessige eller personlige forhold»*. Jeg hadde nok på dette tidspunktet en anelse mer tillit til norsk forvaltning enn jeg har i dag. Et kanskje litt naivt og utopisk – men grunnleggende positivt – grunnsyn om at den riktige og rettferdige jusen alltid vil seire til slutt. Og at folk i forvaltningen med juridisk embetseksamen vil gi deg rett - om du har rett.

Avslaget stred med all kunnskap jeg hadde om offentlighet. Jeg var vant med forvaltningslovens system, hvor det klare utgangspunktet er at opplysninger som i utgangspunktet faller inn under taushetspliktens regler, likevel ikke kan unntas som taushetsbelagt *«når ingen berettiget interesse tilsier at de holdes hemmelig, f.eks. når de er alminnelig kjent eller alminnelig tilgjengelig andre steder»* (fv. § 13 a nr. 3).

Min tese var at hvis prinsippet var overførbart til ligningslovens system, så ville jeg få innsyn. Grunnen til det er at Stortinget ikke bare i aksjeloven har oppstilt krav om at opplysningene skal være tilgjengelig hos aksjeselskapene. Regnskapsloven inneholder i tillegg en hjemmel som krever at selskapene gjør opplysninger om hvem de største aksjonærene er, direkte i sine offentlige årsregnskaper. Jeg visste at denne tilgangen til opplysninger allerede var brukt i en årrekke av næringslivet, og tilgjengeliggjort på nettsteder som Proff.no og Purehelp.no. Vi snakket med andre ord om opplysninger som ikke bare etter lov skulle være tilgjengelige, men som i de fleste tilfeller rent faktisk også var det.

Mitt resonnement om taushetsplikten skulle vise seg å være helt korrekt da Sivilombudsmannen over to år senere, i august 2015, uttalte seg om [«Skatteetatens anvendelse av ligningsloven § 3-13 i saker om begjæring om innsyn i Skatteetatens aksjonærregister»](#).

Uttalelsen var i praksis spikeren i kista for både Skatteetaten og Finansdepartementets korstog mot innsyn i aksjonærregisteret. Det var denne uttalelsen som gjorde at jeg en måned etter kunne reise til Helfyr for å hente ut dataene. Uttalelsen var den sjette i rekken som måtte til for å få åpnet registeret, og tok for seg det spørsmålet **jeg burde ha fastholdt at saken handlet om**, nemlig spørsmålet om innsyn i de såkalte *aksjonærregisteroppgavene*, som er dokumentene som registeret er bygget opp av, med én oppgave per aksjonær. Ved å kreve innsyn i et slikt dokument, tvang jeg Skatteetaten og Finansdepartementet til å ta stilling til spørsmålet de gjennom to år hadde unngått å ta opp i behandlingen av mine klager: Spørsmålet om hvor langt taushetsplikten etter ligningsloven *egentlig* gikk.

At det skulle ta to år før avklaringen av det viktige spørsmålet om taushetsplikt kom, må jeg ta min del av skylden for.

«Keep your friends close, but your enemies even closer»

Alarmklokkene burde jo ha ringt da ekspedisjonssjefen i Finansdepartementets skattelovavdeling tok seg tid til å ringe meg. Han fremsto som en hyggelig og velmenende byråkrat, og uttrykte attpåtil stor forståelse for at jeg ønsket innsyn i opplysningene. Det var nesten så jeg satt igjen med et inntrykk av at han egentlig syntes at pressen burde få innsyn i disse opplysningene. Samtidig var det visstnok kompliserte juridiske avveininger som måtte gjøres, og de måtte gjøres grundig.

Dermed begikk jeg den første kardinaltabben. 20. juni hadde departementets saksbehandler skrevet at «Vi vil behandle klagen i løpet av neste uke». Samtalen med ekspedisjonssjefen hadde fylt meg med håp - og tro på systemet igjen. Så da departementets brev opplyste om at «saken reiser prinsipielle spørsmål», som gjorde en saksbehandlingstid på ytterligere tre måneder nødvendig, lot jeg departementet slippe unna med en ordinær klage på sen saksbehandling.

Dette gjorde jeg vel vitende om at jeg *kunne* ha klaget saksbehandlingstiden inn for Sivilombudsmannen, som flere ganger har uttalt at det i praksis skal svært mye til før en saksbehandlingstid på mer enn 8-10 dager kan sies å være i tråd med lovens krav til saksbehandling «uten ugrunnet opphold».

Jeg burde selvsagt ha forstått at det er fare på ferde når et departement skriver at «saken reiser prinsipielle spørsmål». Men ikke i min vildeste fantasi forestilte jeg meg hva som nå var i ferd med å skje. Da departementet tre måneder senere fattet vedtak om å opprettholde innsynsavslaget, var ikke taushetsplikten etter ligningsloven behandlet over hodet. I stedet trakk departementet opp et nytt unntaksgrunnlag av hatten. Et unntaksgrunnlag som ikke en gang var behandlet i Skatteetatens avslag, og som jeg dermed heller ikke hadde hatt adgang til å imøtegå i min klage. Det endelige avslaget var hjemlet i offentlighetsloven § 9. Bestemmelsen gir enhver rett til å kreve en sammenstilling fra organets databaser, men bare dersom sammenstillingen datateknisk sett kan utføres ved hjelp av «enkle fremgangsmåter».

Unntaksgrunnlaget ble endret. Jeg synes det var frekt av departementet å avgjøre saken med endelig virkning med § 9 som unntaksgrunnlag - uten at jeg hadde fått anledning til å uttale meg om det på forhånd. Argumentasjonen i min klage var jo utelukkende sentrert rundt taushetsplikten, fordi det var dette Skatteetaten hadde vist til.

Men fortsatt trodde jeg jo, at jeg jobbet med en helt vanlig innsynssak. Hvor forvaltningen har respekt for jusen og for god forvaltningsskikk. Og hvor alt jeg trengte for at rettferdigheten skulle skje fyllest, var å klage til overordnet forvaltningsorgan. De ville sørge for å ettergå underinstansens førstehåndsvurderinger med et kritisk blikk, slik at klagesaken ble gjenstand for en uavhengig behandling - slik offentlighetsloven og god forvaltningspraksis forutsetter. For å drive saken videre, tok jeg nå følgende to grep:

1) For det første sendte jeg et nytt innsynskrav til Skatteetaten allerede dagen etter. Når Finansdepartementet vil prøve å avskjære meg med § 9, gjør jeg det jeg burde gjort allerede da saken startet i mai: Jeg krever innsyn i aksjonærregisteroppgaven til ett konkret aksjeselskap. Et innsynskrav i ett slikt dokument kan ikke avskjæres etter § 9, da er det et helt ordinært krav om innsyn i et fysisk dokument, som må behandles deretter.

2) Jeg forbereder en klagesak til Sivilombudsmannen. Klagen ble sendt 20. september. Jeg klagde både på anvendelsen av taushetsplikten etter ligningsloven, og bruken av § 9.

2.5 Metode V: Å klage på avslag etter offentlighetsloven § 9

Det sentrale etter § 9 er hvorvidt sammenstillingen man ønsker seg rent datateknisk sett kan gjøres «med enkle fremgangsmåter». Men nøyaktig hva det betyr er ikke enkelt å forstå.

At bestemmelsens vurderingstemaer er uklare påpekes i evalueringen av offentlighetsloven som kom januar 2016. Jeg er tilfreds med at aksjonærregisteret her brukes som eksempel på utfordringer med § 9, og at jeg blir [intervjuet om utfordringene med bestemmelsen](#).

For ikke ett eneste sted i forarbeidene har lovgiver uttrykt noe konkret om hva «enkle fremgangsmåter» faktisk innebærer. Er det enkelt om det krever en time, en dag, en uke? Og hvem skal det være enkelt for – databaseteknikere eller juristene som avslår innsynet?

Offentlighetsloven § 9:

«Alle kan krevje innsyn i ei samanstilling av opplysningar som er elektronisk lagra i databasane til organet dersom samanstillinga kan gjerast med enkle framgangsmåtar».

Da jeg arbeidet med å åpne aksjonærregisteret, hadde Sivilombudsmannen aldri tidligere uttalt seg om § 9. Dette til tross for at bestemmelsen hadde eksistert helt siden ikrafttredelsen av dagens offentlighetslov, som kom i 2009. Da ombudsmannen uttalte seg om aksjonærregister-saken, konkluderte han med at uttrekk fra registeret ikke kunne gjøres «med enkle fremgangsmåter». Selv om uttalelsen i første omgang ikke medførte innsyn, mener jeg likevel at metoden jeg brukte for å angripe saken juridisk, kan gjenbrukes av andre som ønsker uttrekk fra det offentliges databaser.

Til bunns i det datatekniske

Når det offentlige kommer med klagesanger om hvor vanskelig det er å operere egne systemer, er det viktig å ha én ting klart for seg: En database er et «arkiv der data lagres på elektroniske medier og gjøres enkelt tilgjengelig for autoriserte brukere gjennom særskilte programmer (databaseapplikasjoner)». Dette [ifølge Store Norske Leksikon](#).

Med andre ord: En påstand om at det er teknisk komplisert å hente ut opplysninger fra en database er i seg selv en eneste stor selvmotsigelse. Det samme er lovbestemmelsens ordlyd (etter min mening). En database i det offentlige er selvsagt alltid mulig å operere. Men for å

```
PROMPT Creating Table 'AR_MOT_AKSJEEIE_AAR'
CREATE TABLE AR_MOT_AKSJEEIE_AAR
(ID NUMBER(18,0) NOT NULL
,MAKJ_ID NUMBER(18,0) NOT NULL
,AKSJ_HLP_ID VARCHAR2(20) NOT NULL
,MRAK_E5ER_ORGNR VARCHAR2(9)
,MUAK_ID NUMBER(18,0)
,MEAK_EDSF_FOEDSELSNR VARCHAR2(11)
,MVKT_VKON_KONTONR VARCHAR2(12)
,UTAK_NR VARCHAR2(12)
,ANTALL_0101 NUMBER(15,0)
,ANTALL_3112 NUMBER(15,0) NOT NULL
,PSA VARCHAR2(1) DEFAULT 'N' NOT NULL
,MERKNAD VARCHAR2(50)
,KILDESKATT_PST NUMBER(5,2)
,IDENTIFISERT_DATO_TID DATE
,FORRIGE_AKSJ_HLP_ID VARCHAR2(13)
,OPPRETTET_AV VARCHAR2(30) NOT NULL
,OPPRETTET_DATO DATE NOT NULL
,SIST_ENDRET_AV VARCHAR2(30) NOT NULL
,SIST_ENDRET_DATO DATE NOT NULL
)
TABLESPACE AR_MOT_STOR_DATA
/
```

Utdrag fra feltbeskrivelsen av Aksjonærregisteret.
Kilde: Skatteetaten.

komme til bunns i hvorfor en sammenstilling ikke kan utføres «med enkle fremgangsmåter», må man inn i de datatekniske spørsmålene. Hva er det *egentlig* og *reelt sett* som er så vanskelig?

Svært mange databaser er bygget opp ved hjelp av spørrespråket «**Structured query language**» (**SQL**). For å hente ut opplysninger fra en database ved hjelp av SQL trenger man en feltbeskrivelse, på engelsk kalt «record layout».

Feltbeskrivelsen inneholder en oversikt over databasens felter, datatyper og oftest også karakterlengder. For å gjøre en lang og nerdete historie litt kortere: Skal du argumentere med det offentlige i § 9-saker, trenger du denne.

I løpet av tilsvarsrunden hos ombudsmannen la vi frem uttalelser fra eksperter som hadde vurdert aksjonærregisterets feltbeskrivelse. De uttalte at databaseoperasjonene som måtte til for å ta uttrekk, kun ville ta timer. Konfrontert med dette, måtte Skatteetaten nedjustere sitt opprinnelige tidsanslag fra en uke, til én arbeidsdag.

2.6 Metode VI: Når innsynsklaging alene ikke er nok

Snart skulle jeg erfare at departementets uttalte behov for å avklare «prinsipielle spørsmål» var brikker i et spill hvor andre definerte spillereglene. Snart skulle jeg så smertelig erfare at behandlingen av min klagesak ikke var det eneste departementet brukte tiden sin på, gjennom de tre månedene de tok seg for å avklare det de beskrev som «prinsipielle spørsmål». De jobbet også med en lovendring som effektivt ville stanset alle fremtidige krav om innsyn i uttrekk fra aksjonærregisteret.

Den samme saksbehandleren som hadde behandlet innsynsklagen, sendte to uker senere, den 18. september 2013, et notat til Skatteetaten med beskjed om å utrede lovendringen.

To diametralt ulike innganger til saken, altså: Mens jeg klagde til ombudsmannen for å åpne aksjonærregisteret, forberedte departementet en lovendring for å lukke det.

Av et notat jeg senere fikk innsyn i, går det frem at min klage gjorde at departementet hadde «(...) sett behovet for å vurdere rettstilstanden knyttet til offentleglovas virkning for aksjonærregisteropplysninger». Departementet skriver at det haster. «*Dersom direktoratet kommer til at det bør klargjøres i regelverket at aksjonærregisterets opplysninger ikke skal kunne utleveres med hjemmel i offentleglova, vil det være behov for en snarlig høring*».

Utdrag fra notatet Finansdepartementet sendte Skatteetaten 18. september 2013:

«Departementet er i utgangspunktet skeptisk til at opplysninger fra aksjonærregisteret skal kunne utleveres til andre enn aksjonærene med hjemmel i offentleglova. På denne bakgrunn ber vi direktoratet avklare hvilke av opplysningene i aksjonærregisteret som er underlagt taushetsplikt etter ligningsloven og å redegjøre for tilfeller der det kan oppstå tvil om opplysningene er underlagt taushetsplikt. Dersom det er slike tvilstilfeller ber vi om en vurdering av om det kan være hensiktsmessig å eksplisitt unnta opplysningene fra innsynsreglene i offentleglova og videre om en vurdering av om det kan være hensiktsmessig å unnta eventuelle ikke-taushetsbelagte opplysninger. Dersom direktoratet mener det er behov for å unnta slike opplysninger, ber vi om at det utarbeides et utkast til høringsnotat hvor det foreslås et unntak fra offentleglova for opplysningene i aksjonærregisteret».

Så var det altså ikke bare jeg som hadde sett at grunnlaget for å unnta opplysninger om aksjeeierskap fra aksjonærregisteret med hjemmel i ligningslovens taushetsplikt, var syltynt.

«Never tell anyone outside the family what you're thinking» ...

Mandag 16. desember 2013 skulle jeg, Kjersti Løken Stavrum og Kristine Foss fra Presseforbundet, samt Siri Gedde-Dahl som leder av Pressens offentlighetsutvalg møte Finansdepartementet. «*At de i det hele tatt er villig til å sette av en time til et møte om dette temaet må jo sies å være veldig positivt*», skrev jeg i en epost til de andre i forkant.

Temaet for møtet var «medienes tilgang» til aksjonærregisteret. At departementet alt i to måneder hadde jobbet med en lovendring, hadde vi ingen anelse om der vi satt og la ut om alle argumentene vi hadde for at registeret burde åpnes. Departementet hadde jo bare en uke før svart slik på ombudsmannens spørsmål om hvorfor de ikke hadde vurdert taushetsplikten i sin behandling av innsynsklagen:

«Årsaken til at departementet opprettholdt avslaget med henvisning til offentleglova § 9 fremfor å vurdere om opplysningene er underlagt taushetsplikt etter ligningsloven § 3-13 er at departementet la til grunn at offentleglova § 9 var tilstrekkelig rettsgrunnlag for å avgjøre saken. Noen nærmere vurdering av taushetsplikt ble derfor ikke ansett som nødvendig».

3. februar sender finansminister Siv Jensen ut [pressemelding](#) der hun foreslår «at alle opplysninger i Skatteetatens aksjonærregister blir omfattet av taushetsplikt». - Slik styrker vi tilliten mellom Skatteetaten og skattyterne, uttalte Jensen.

Nå skjønnte jeg hvor tett jeg hadde gått skattemyndighetene på klingen. Begge saksbehandlerne som hadde signert høringsforslaget fra administrasjonens side hadde vært til stede på møtet knappe to måneder tidligere. De skriver at «*Pressens nåværende interesse for aksjonærregisteret tyder på at de ressursmessige utfordringene knyttet til behandling av innsynskrav vil øke*». Da jeg senere utfordret departementet på kilden for dette med «*pressens nåværende interesse*», ble det vist til «*redegjørelsen som ble gitt fra Norsk Presseforbund i møte med Finansdepartementet 16. desember 2013*». Med andre ord: vi ble melket som kuer.

Og nå begynte sannheten om hva som virkelig hadde skjedd på møtet å synke innover meg. Det er i dag rart å tenke på hvordan vi på forhånd hadde blitt enige om at dersom taushetsplikten skulle komme opp som tema, skulle vi bare høflig avvise å diskutere det – all den tid dette var et spørsmål som (vi da trodde) skulle avklares av Sivilombudsmannen. Nå skjønnte jeg hvorfor det ble så merkelig stille rundt bordet da vi fremførte nettopp det resonnementet.

I etterpåklokskapens refleksjon om hva som skjedde har jeg lært mye om møte-taktikk av Finansdepartementets representanter: De lyttet mer enn de snakket. Og når de sa noe, røpet de lite om hva de tenkte. Kort sagt, de hadde ikke særlig mye konkret å melde. Departementets representanter løy aldri - men de fortalte heller aldri hele sannheten.

På tide å bruke kraftigere lut

Metodikken med å bruke offentlighetsloven og klagesaker som brekkstang for innsyn hadde tjent meg vel i mange år. Men nå skjønnte jeg at det var nå eller aldri. Ikke for Kommunal Rapports del. Utfallet av denne saken kom til å få konsekvenser for hele pressen. Jeg bestemte meg for å bruke all min kunnskap om saken til å kjempe med nebb og klør.

Jeg skrev nyhetsartikler om forslaget. Jeg kontaktet Klassekampen, som lagde førstesideoppslag om saken. Jeg skrev brev til finansministeren med tittelen «En journalists bønn til finansministeren». Jeg fikk med meg Arne Jensen fra Norsk redaktørforening på kaffeavtaler med finanskomiteens representanter fra Venstre og KrF på Stortinget. Jeg ringte rundt til nøkkelpkilder i organisasjoner som kunne tenke seg å protestere mot forslaget.

Fra [Kommunal Rapports høringsvar](#) av 31. mars 2014, signert meg og nyhetsredaktør:

Ligningsvesenets motstand mot innsyn

Som det klart fremgår av høringsnotatet, er det vår innsynsklage til Sivilombudsmannen som har utløst forslaget om lovendring. Vi er overrasket over at det er slik lovarbeid drives i Norge. Et legitimt krav om innsyn i offentlige opplysninger kan ikke føre til at et departement reagerer på en slik måte.

Jeg vet positivt at flere sendte inn høringsuttalelser mot forslaget etter å ha blitt kontaktet av meg. Summen av protester i [høringsrunden](#) var massiv. Selv Justisdepartementets lovavdeling protesterte. [Pressens høringsvar](#) var forankret i en samlet norsk presse.

Så ble det tyst helt frem til Regjeringen la frem revidert nasjonalbudsjett våren 2014. Nederst på side 42 i en av [proposisjonene som fulgte statsbudsjettet](#) ble forslaget presentert i ny drakt. Presentert som en ny paragraf i offentlighetsloven spesielt for aksjonærregisteret, kunne det på overflaten kanskje se ut som at departementet hadde lyttet til det

overveldende flertallet av protesterende høringsuttalelser. Men den bakenforliggende argumentasjonen var den samme som sist. Keiserens nye klær! Eller som Norsk presseforbund og Norsk redaktørforening uttrykte det: En [«Frekk finte fra Finansdepartementet»](#).

Nå hadde jeg heldigvis litt erfaring med å lobbe. Jeg var velsignet med et nettverk som dro i samme retning. Særlig tre organisasjoner utenfor pressen gjorde en fantastisk innsats for saken: Publish What You Pay, IKT Norge og Tax Justice Network Norge. Bekjentskapet med de sistnevnte to gjorde at jeg ble inkludert i referansegruppen for rapporten [«Åpent eierskap – forslag til utforming av det nye norske registeret over egentlige eiere»](#).

Regjeringens to lovforslag ble skrotet, det første av departementet selv, det andre av Stortinget. Herfra kom det i stedet en marsjordre om å lage et nytt og søkbart register over aksjeeiere innen 2015. Det er et arbeid som i skrivende stund fortsatt pågår.

Stortingsvedtaket var en seier, men jeg ville ikke av den grunn stoppe arbeidet med det saken startet med; nemlig ønsket om å få åpnet det registeret vi faktisk hadde, Skatteetatens aksjonærregister.

En skikkelig nedtur

Bare et par måneder etter «glad-nyheten» fra Stortinget, kom en kjipt nyhet fra ombudsmannen. Juli 2014 [uttalte han seg om saken jeg hadde klaget inn i 2013](#). Til tross for at jeg hadde fremlagt omfattende dokumentasjon på de datatekniske sidene av saken, gikk ikke ombudsmannen selv inn og gjorde egne vurderinger om dette. I stedet ble det lagt til grunn, utelukkende basert på Skatteetatens egen redegjørelse – at det ville kreve ett dagsverk å trekke ut opplysningene fra registeret. Dersom det tar en arbeidsdag å utføre en sammenstilling, er det ifølge ombudsmannen mer enn man med hjemmel i § 9 kan pålegge det offentlige.

Et sentralt prinsipp etter offentlighetslovens klagesystem, som bygger på forvaltningslovens, er at klageinstansen skal ha kompetanse til å «prøve alle sider av saken» (forvaltningsloven § 34 annet ledd). Og ombudsmannen skal ha et særlig kritisk blikk spesielt mot klageinstansenes klagesaksbehandling. I hvert eneste tilsvar hadde jeg poengtert at Finansdepartementet aldri hadde gått inn i de tekniske sidene av saken. I stedet skrev de faktisk rett ut i vedtakene at de ikke hadde kompetanse til å vurdere dette.

At ombudsmannen både unnlot å kritisere departementet for ikke å gjøre egne vurderinger av et så sentralt faktagrunnlag for saken - og heller ikke selv gikk inn i spørsmålet, var en skuffelse. Like fullt var uttalelsen om § 9 viktig. For første gang kom rettsveiledning på området datainnsyn - som er viktig for pressen.

Historien om det åpne aksjonærregisteret kunne stanset her. Når Sivilombudsmannen fastslår i en uttalelse at du ikke har rett til å kreve innsyn i en sammenstilling fra registeret, ville kanskje mange gitt opp. Men jeg hadde bare begynt. Og jeg skulle sørge for at det kom ytterligere fem uttalelser – alle i vår favør. Hvorfor ga jeg ikke opp? Svaret er sentralt for alle som vil lykkes med offentlighetsjakt:

Kunnskap om jus er viktig – men ikke alt! Og departementet hadde jo bare fått rett i en ting: at forespørsler om uttrekk fra Aksjonærregisteret *kan* avslås med hjemmel i § 9, fordi det tar én dag å gjøre uttrekket. Én dag!

Men spørsmålet om hvorvidt databasens opplysninger var taushetsbelagte, var fortsatt uavklart. Jeg var overbevist om at bare jeg fikk fastslått at det ikke var noen juridiske hindre i veien for utlevering (hvilke taushetsplikten definitivt er), skulle vi alltid greie å overtale enten Skatteetaten (eller politikerne på Stortinget) til å betale for jobben. De hadde jo tross alt brukt noen tusenlapper allerede, på å avslå mine innsynskrav og forberede to lovforslag.

Parallelt hadde jeg en klagesak nummer to gående hos ombudsmannen, der departementets avslag på mitt krav om innsyn i en aksjonær oppgave skulle til pers. Men heller ikke denne gangen skulle den sentrale taushetsplikten vurderes som tema. Nå hadde nemlig Finansdepartementet kommet opp med enda en ny begrunnelse for hemmelighold:

De hevdet at fordi aksjonærregisteropp gavene (som aksjonærregisteret er bygget opp av) er innhentet ved hjelp av Altinn, ble det ansett at dokumentene lå i en «ekstern database», og at Skatteetaten av den grunn ikke kunne «(...) pålegges å gi innsyn etter offentleglova».

Finansdepartementet vs. Kommunal Rapport: 1-5

Men denne gangen var ombudsmannen på min side. Dermed fikk vi en uttalelse som på generelt grunnlag fastslår at offentlige organer som bruker Altinn til å hente inn dokumenter, på vanlig måte må behandle krav om innsyn i disse dokumentene. Herlig! Nok en seier for demokratiet og innsynsretten. Men aksjonærregisteret var fortsatt lukket.

På nytt krevde jeg innsyn i aksjonærregisteropp gavene for flere konkrete aksjeselskaper. Denne gangen passet jeg på å velge meg ut noen interessante selskaper som gjorde det lett for meg å problematisere eventuelle (eller forventede) innsynsavslag redaksjonelt. I tillegg til et par heleide kommunalt eide aksjeselskaper, plukket jeg ut NSB AS, også kjent som statseide Norske statsbaner. Det skulle senere gi meg et par festlige saker. For Finansdepartementet «levrte» som forventet.

De hevdet at taushetsplikten etter ligningsloven hindret dem fra å offentliggjøre for eksempel organisasjonsnummeret til Askøy kommune og statens utbytte fra NSB! I tillegg mente de at opplysninger fra aksjonærregisteret bare kunne gis ut dersom den som ønsket innsyn kunne dokumentere å ha fått tilgang til de samme opplysningene fra andre kilder. I praksis mente de altså, at før jeg kunne få utlevert opplysninger om hva statens utbytte i NSB er, måtte jeg først dokumentere at jeg hadde fått ut denne opplysningen for eksempel fra selskapets årsregnskap, før taushetsplikten kunne ansees som bortfalt. Jeg hadde det mildt sagt morsomt med å omtale departementets avslag redaksjonelt.

Og endelig hadde vi posisjonert oss der vi ville. Endelig kunne vi klage Finansdepartementet og Skatteetatens tolkning av ligningslovens taushetsplikt inn for Sivilombudsmannen. Det hadde tatt oss nesten to år å komme hit. I tillegg til de nevnte to foregående uttalelsene fra ombudsmannen, hadde det to ganger i løpet av sakens gang vært nødvendig å klage på sen saksbehandling.

I to separate uttalelser ble Finansdepartementet kritisert av ombudsmannen for å bryte offentlighetslovens krav til saksbehandling «uten ugrunnet opphold». Ifølge den ene uttalelsen burde departementet beklaget den lange saksbehandlingstiden. Den beklagelsen kom aldri, og gjentatte spørsmål til finansministeren om hvorfor ble aldri besvart.

Den femte uttalelsen kritiserer hemmeligholdet av et dokument Skatteetaten hadde utarbeidet på oppdrag fra Finansdepartementet. Det skulle vise seg at en medarbeider i Skatteetaten - uten at jeg visste om det - hadde tegnet ned innholdet i en samtale vi hadde hatt om mine innsynskrav hos etaten, samlet sammen informasjon om hvor mange dokumenter jeg hadde bedt om innsyn i og sendt det til Finansdepartementets administrative ledelse. Dette skjedde i en periode der sjefredaktøren fikk gjentatte henvendelser fra departementet.

Den sjettede og avgjørende uttalelsen i saken, som kom august 2015, slår for det første fast at aksjeeieropplysningene i registeret ikke kan ansees taushetsbelagte. For det andre kan man på generelt grunnlag utlede av uttalelsen, at opplysninger som lovgiver i én lov har sagt skal være offentlig, ikke kan unntas offentlighet som taushetsbelagt etter en annen.

Gjennombruddet

Da jeg august 2015 henvendte meg til Skatteetaten og krevde innsyn i ganske nøyaktig det samme uttrekket som jeg ba om våren 2013, ga Skatteetaten omsider etter.

Vi hadde vært gjennom seks klagesaker hos Sivilombudsmannen, som alle hadde startet med hver sine respektive innsynskrav og klager. To ganger hadde politisk ledelse i Finansdepartementet forsøkt å stoppe oss ved forslag om lovendring. Gjennom to og et halvt år hadde innsynskravene våre blitt utsatt. Men nå var det vår tur.

Kommunal Rapport kunne for første gang bringe den samlede oversikten over hvilke aksjer Kommune-Norge eier. Innsynet satte oss dessuten i stand til å rette søkelyset mot manglende innrapportering til aksjonærregisteret. Hvorvidt Kommune-Norge utelukkende handler med selskaper eiet av aksjonærer som betaler aksjeskatten sin, er et spørsmål som gjenstår å få svar på. Med et åpent aksjonærregister har vi forutsetninger for å grave videre.

Saken blir omtalt i Journalisten og Medier24, og en rekke andre aviser. Norsk redaktørforening legger ut en kopi av datasettet på sine hjemmesider. Snart lanseres Aksjeeiere.no, som gjør søk i registeret lett tilgjengelig for alle. Endelig.

Rettferdigheten seiret - til slutt.

Vedlegg – Liste over publisering, vedtak og prinsipputtalelser

Vi har sørget for å gjøre alt publisert materiale elektronisk, slik at leseren av rapporten kan klikke på lenkene under for å få tilgang. Sakene er sortert etter tema, deretter etter dato.

Alle vedtak og prinsipputtalelser fra det offentlige er fritt tilgjengelig, det samme er kopi av omtale fra andre medier. Vi gjør for ordens skyld oppmerksom på at de redaksjonelle artiklene som omtales i metoderapporten er publisert på Kommunal Rapports nettside, som har en betalingsport.

Aksjonærregisteret

Type dokument	Tittel	Dato
Artikkel	Justis følger opp milliardelskaper uten innsyn	19.1.2016
Artikkel	Kommunale selskaper forvalter milliarder i skjul	14.1.2016
Offisielt dokument	Evalueringen av offentlighetsloven siterer Vegard Venli om § 9 og aksjonærregisteret	11.1.2016
Innlegg	Årets julenøtt om åpenhet (Kommunal Rapport)	4.1.2016
Innlegg	Omkamp for mindre åpenhet (Aftenposten)	1.1.2016
Artikkel	Milliarder til selskaper som ikke står i aksjonærregister	21.12.2015
Ekstern omtale	Aksjonærregisteret er åpnet (Skatt.no)	30.11.2015
Ekstern omtale	Har laget søkbart aksjonærregister og alle er med (Journalisten)	6.11.2015
Ekstern omtale	Ber forvaltningens paragrafvoktere praktisere mer åpenhet (Juristkontakt)	4.11.2015
Ekstern omtale	Kirkeledere refset Statoil, men har aksjer selv (Vårt Land)	4.11.2015
Ekstern omtale	Millioner saltet ned i olje og fisk (Romerikes Blad)	29.10.2015
Ekstern omtale	Departementsrådets familiebedrift fikk ny millionkontrakt - med Forsvarsbygg (Dagbladet)	26.10.2015
Ekstern omtale	Nyvalgt Oslo-ordfører varsler strengere aksjeregler etter Dagblad-avsløring (Dagbladet)	26.10.2015
Ekstern omtale	Pressens graving i folkevalgtes aksjer kan gi nye regler – Oslo-ordfører varsler gjennomgang (Medier 24)	26.10.2015
Ekstern omtale	Høyrepolitiker brøt aksjereglene uten «dårlig samvittighet». - Det er ikke uproblematisk og må ryddes opp i (Dagbladet)	25.10.2015
Ekstern omtale	Se Oslo-politikernes skjulte aksjeposter (Dagbladet)	24.10.2015
Ekstern omtale	Dagens Næringsliv fører egen aksjeprotokoll (Journalisten)	21.10.2015
Ekstern omtale	Politikernes aksjer (Rogalands avis)	17.10.2015
Ekstern omtale	Statlige oljebyråkrater eier aksjer i selskaper de har tilsyn med - nå må de selge (Dagbladet)	14.10.2015
Ekstern omtale	Inn i de lukkede rom (Rogalands avis)	12.10.2015
Ekstern omtale	Redaktør har millionbeløp i gambling (Journalisten)	9.10.2015
Ekstern omtale	Redaktører synes de håndterer sine lokale aksjer greit (Journalisten)	9.10.2015
Ekstern omtale	Departementsrådets familiebedrift tjente millioner på oppdrag fra norske departementer (Dagbladet)	8.10.2015
Ekstern omtale	Redaktørene eier aksjer for over 100 millioner kroner (Journalisten)	8.10.2015

Ekstern omtale	Forbanna Trellevik langer ut mot Pollestad etter krav om tøffere aksjeregler (Dagbladet)	7.10.2015
Ekstern omtale	Oppga ikke eierskap da kommunen kjøpte Sør-Arena (Fædrelandsvennen)	3.10.2015
Artikkel	En seier for åpenhet	2.10.2015
Ekstern omtale	Stortingets integritetsmekanismer – ikke helt perfekt? (Transparency)	2.10.2015
Ekstern omtale	I to år har Vegard Venli og Kommunal Rapport kjempet for åpent aksjonærregister. Nå er det endelig på plass (Journalisten)	1.10.2015
Ekstern omtale	Journalist Vegard Venli åpnet aksjonærregisteret: Innsynsjegeren (Kapital)	1.10.2015
Ekstern omtale	På begge sider av bordet? (Firda)	30.9.2015
Ekstern omtale	59 folkevalgte eier 124 aksjeposter: Slik vil de rydde opp i hemmeligholdet (Dagbladet)	29.9.2015
Ekstern omtale	Rytman og reglene (Drammens Tidende)	29.9.2015
Ekstern omtale	Åpenhet om interesser (Dagbladet)	29.9.2015
Ekstern omtale	Ber om gjennomgang av aksjonærregisteret (Pressens offentlighetsutvalg)	28.9.2015
Ekstern omtale	Næringspolitikere: • Tjener penger på selskaper de regulerer • Aksjer i våpen, shipping og laks • Treffer selskapene sine på grillfest og i eksklusive møter (Dagbladet)	28.9.2015
Ekstern omtale	Selger aksjer etter Dagblad-avsløring (Dagbladet)	28.9.2015
Ekstern omtale	Dagbladet avslører at stortingspolitikere holder aksjeformuer for millioner av kroner hemmelig (Medier 24)	24.9.2015
Ekstern omtale	Politikere brøt regelverk: Hemmeligholdt aksjer verdt 10 millioner for velgerne og Stortinget (Dagbladet)	24.9.2015
Ekstern omtale	Gullgruve for journalister: Kommunal Rapport med oversikt over aksjene til alle norske kommuner (Medier 24)	23.9.2015
Artikkel	Offentlig for første gang: Her er Kommune-Norges aksjer	23.9.2015
Innlegg	Mindre snakk og mer innsyn, Siv! (Dagens Næringsliv)	22.9.2015
Innlegg	Mindre snakk og mer innsyn, Siv! (Kommunal Rapport)	22.9.2015
Ekstern omtale	Kommunal Rapport vant kampen for åpent aksjonærregister. Nå får de skryt fra finansministeren (Medier 24)	9.9.2015
Artikkel	Lover åpen oversikt over Kommune-Norges aksjer	8.9.2015
Uttalelse fra Sivilombudsmannen	Skatteetatens anvendelse av ligningsloven § 3-13 i saker om begjæring om innsyn i Skatteetatens aksjonærregister	7.8.2015
Uttalelse fra Sivilombudsmannen	Innsyn i dokument hos Finansdepartementet (Skatteetatens kartlegging av Kommunal Rapports innsynskrav)	26.5.2015
Artikkel	Reagerer på hemmelighold av kommuneaksjer	15.5.2015
Artikkel	Taus om Kommune-Norges hemmelige aksjeutbytte	7.5.2015
Kronikk	Hemmelige aksjeeiere er et demokratiproblem	2.2.2015
Uttalelse fra Sivilombudsmannen	Uttalelse nr. 2 fra ombudsmannen vedrørende Finansdepartementets saksbehandling av innsynsklager	26.11.2014
Artikkel	Råder selv over egne Altinn-data	18.11.2014
Artikkel	Kommuner kan ikke kjøpe seg vekk fra innsyn	17.11.2014

Uttalelse fra Sivilombudsmannen	Innsyn hos Skattedirektoratet i aksjonærregisteroppgaver (Altinn-dokumenter)	14.11.2014
Ubesvart brev til finansministeren II	Ubesvart brev fra finansministeren II	13.10.2014
Uttalelse fra Sivilombudsmannen	Krav om sammenstilling av og innsyn i opplysninger i Skatteetatens aksjonærregister	10.7.2014
Innlegg	Seier for datastøttet journalistikk	16.6.2014
Artikkel	Aksjonærregisteret fortsatt åpent	12.6.2014
Artikkel	Lover åpen oversikt over aksjeeiere	19.5.2014
Ekstern omtale	Skjulte eiere skal frem i lyset, men først skal de gjemmes helt bort (Aftenposten)	15.5.2014
Offisielt dokument	Proposisjon fra Finansdepartementet til revidert nasjonalbudsjett, forslag om å lukke Aksjonærregisteret på side 42	14.5.2014
Uttalelse fra Sivilombudsmannen	Avslutning - klage over Finansdepartementets håndtering av innsynsbegjæringer etter offentleglova	15.4.2014
Ekstern omtale	Samlet ut mot Siv Jensens forslag (Journalisten)	4.4.2014
Artikkel	Vil ikke protestere mot hemmelighold av aksjer	1.4.2014
Ekstern omtale	Aksjeregister skal lukkes (Klassekampen)	18.2.2014
Ekstern omtale	Skjult eierskap i et åpent demokrati (Aftenposten)	11.2.2014
Ubesvart brev til finansministeren I	En journalists bønn til finansministeren	10.2.2014

Innsyn i kommuner med parlamentarisk styreform

Type	Tittel	Dato
Artikkel	Endrer dokumenter i hemmelighet	14.1.2016
Artikkel	Sjekk Raymond Johansens reaksjon når han får se Høyre-byrådets hemmelige sakslister	23.12.2015
Artikkel	Oslo-byrådet vurderte mer åpenhet - valgte hemmelighold	8.12.2015
Artikkel	Vil ikke ha samme åpenhet som i Tromsø	1.12.2015
Artikkel	Saksbehandlingen ved innsyn i dokumenter knyttet til møter i forberedende byråd og byrådskonferanser	27.11.2015
Artikkel	Åpner dørene til alle byrådsmøter	10.11.2015
Artikkel	Disse dokumentene får du ikke se etter valget	14.9.2015
Uttalelse fra Sivilombudsmannen	Innsyn i dokumenter knyttet til møter i forberedende byråd og byrådskonferansen - spørsmål om hvilket regelverk som skal anvendes	27.8.2015
Artikkel	Stortinget gir klarsignal for mer hemmelighold	9.6.2015
Artikkel	Delta: - Endrer offentlighetsloven med hurtigtogs fart	4.6.2015
Artikkel	Ombudsmann reagerer på mer hemmelighold	3.6.2015
Artikkel	Stortinget innfører mer hemmelighold	3.6.2015
Artikkel	Uklart om lovavdelingen støtter forslag om mer hemmelighold	1.6.2015
Artikkel	Minister-duo anbefaler mer hemmelighold	29.5.2015
Artikkel	Vil holde dokumenter hemmelige i 30 år	29.5.2015

Artikkel	– Udemokratisk hemmelighold (Kommunal Rapports dekning av høringen vi selv deltok på)	13.5.2015
TV-innslag fra Stortinget	Fagpressens høringsinnlegg ved nestleder Berit Nyman og journalist Vegard Venli	12.5.2015
TV-innslag fra Stortinget	Kommunal Rapports høringsinnlegg ved nyhetsredaktør Ole P. Pedersen og jusprofessor Jan Fridthjof Bernt	12.5.2015
Artikkel	Bryter offentlighetsloven - følger egen praksis	11.5.2015
Artikkel	Venter på evaluering av paragrafen stortingsflertallet vil endre	10.4.2015
Artikkel	Slik forsvarer han forslaget om hemmelighold	9.4.2015
Artikkel	Trosset Sivilombudsmannen og fortsatte hemmelighold	1.4.2015
Artikkel	Har trosset Fylkesmannen i tre år	9.8.2013
Artikkel	Sivilombudsmannen ber Faremo gripe inn	22.7.2013
Artikkel	Klar for debatt om kommunal parlamentarisme	5.7.2013
Artikkel	Arbeider med mulig endring av offentlighetsloven	2.7.2013
Artikkel	Muntlig saksbehandling mellom Oslo-byrådene	25.6.2013
Artikkel	Krever åpenhet i Nord-Trøndelag	4.6.2013
Artikkel	Refser de parlamentariske kommunene	23.5.2013
Artikkel	Oslo-politikere vil ha mindre åpenhet	5.12.2012
Artikkel	Kjemper mot innsyn uten bystyrets godkjenning	20.11.2012
Artikkel	Motsier Sivilombudsmannen	15.11.2012
Artikkel	Slutt på hemmelighold av byrådsdokumenter	14.9.2012
Uttalelse fra Sivilombudsmannen	Offentlighet i byrådet i Bergen under kommunal parlamentarisme	7.9.2012
Uttalelse fra Sivilombudsmannen	Offentlighet i byrådet i Oslo under kommunal parlamentarisme	7.9.2012
Artikkel	Derfor klager vi på Oslo og Bergen	2.12.2011
Artikkel	Mener Oslo og Bergen saboterer kommuneloven	1.12.2011
Artikkel	Bergen legger ned politisk forum	24.6.2011
Artikkel	Bergen snur - Oslo går i tenkeboksen	24.6.2011
Artikkel	Bergen holder innbyggerne utenfor	22.6.2011

Kommunale selskap uten ansatte slipper innsyn

Type	Tittel	Dato
Artikkel	Vil kartlegge Kommune-Norges skjulte milliarderselskaper	7.3.2014
Artikkel	Utelukker ikke endring av offentlighetsloven	2.3.2012
Artikkel	Gir få svar om unntak i offentlighetsloven	15.2.2012
Artikkel	Vil tette smutthull i offentlighetsloven	15.2.2012
Offisielt dokument	Justisministerens brev til Kommunal Rapport	14.2.2012
Artikkel	Milliarder kontrolleres uten innsyn	13.2.2012
Artikkel	Sjekk listen over hemmelige milliarderselskaper	13.2.2012
Artikkel	Avgjør «små» selskapers skjebne	9.12.2011
Artikkel	Krever åpenhet om kollektivselskapene	14.11.2011
Artikkel	Reagerer på smutthull i offentlighetsloven	7.11.2011
Artikkel	Tillater hemmelighold av reklamemillioner	7.11.2011

Vedtak fra Fylkesmann	Svar på spørsmål om Sporveis-Annonnene AS omfattes av offentleglova	2.11.2011
Artikkel	Frykter oppsigelser om avtale blir offentlig	1.11.2011
Artikkel	Reklame i 15 år uten politisk kontroll	27.10.2011
Artikkel	Hemmeligholder avtaler om reklame	2.9.2011

Kartlegging av klagesaker hos Fylkesmennene

Type	Tittel	Dato
Offisielt dokument	Kommunal Rapports data i evalueringen av offentlighetsloven	11.1.2016
Artikkel	Bare én av fem klagd inn for hemmelighold	15.3.2013
Artikkel	Ett av to innsynsavslag er ugyldige	15.3.2013
Artikkel	Bare én av tre klages inn for hemmelighold	10.8.2011
Artikkel	Få innsynsklager fra Adresseavisen	3.8.2011

Evalueringen av offentlighetsloven

Type	Tittel	Dato
Artikkel	Sjekk hvilke offentlighetsregler Kommune-Norge sliter med	14.1.2016
Artikkel	Kommuner flest får under ett innsynskrav i uka	8.1.2016
Artikkel	Toppledere omgår offentlighetsloven bevisst	7.1.2016
Offisielt dokument	Rapport fra Oxford Research, evalueringen av offentleglova	11.1.2015
Artikkel	Lover åpenhet om offentlighetsloven	29.1.2014
Artikkel	Djevelen ligger i detaljene	22.11.2013
Artikkel	Øker presset mot hemmelighold	21.11.2013
Artikkel	Krever åpenhet om evaluering av offentlighetsloven	20.11.2013
Artikkel	– Alle sider ved offentlighetsloven skal belyses	21.3.2013
Artikkel	Offentlighetsloven evalueres først etter valget	11.2.2013
Artikkel	Nå kan du si din mening om offentlighetsloven	20.6.2012
Artikkel	Offentlighetsloven skal evalueres	10.8.2011

Møteoffentlighet

Type	Tittel	Dato
Artikkel	Hemmelig hotellmøte om rådmannen var ulovlig	11.5.2015
Uttalelse fra Sivilombudsmannen	Manglende møteoffentlighet i Herøy kommune	7.5.2015
Artikkel	– Må kunne snakke om rådmannen i fred	24.3.2015
Artikkel	Trosser egen regjering og fortsetter lukket praksis	19.1.2015
Artikkel	Kommunaldepartementet ber Oslo om mer åpenhet	12.1.2015
Artikkel	Åpne møter som ingen vet om	5.1.2015

Artikkel	Ulovlig reglement i Stavanger	19.3.2014
Artikkel	Holdt formannskapsmøte fem timer unna innbyggerne	23.8.2013
Artikkel	Foretakene forvalter milliardbeløp	19.10.2012
Artikkel	Snart åpnes 670 dører for godt	19.10.2012
Artikkel	Hemmelige møter var ulovlige	1.8.2012
Uttalelse fra Sivilombudsmannen	Sak om brudd på kommuneloven	30.7.2012
Artikkel	Vil ikke lovfeste åpne styremøter i IKS og AS	27.6.2012
Artikkel	Bare én type selskap må åpne døra	25.6.2012
Artikkel	Nå åpner regjeringen møter	24.5.2012
Artikkel	Nå må ordføreren svare for kommunens 11 hemmelige møter	11.4.2012
Artikkel	Få klager på møtelukking	22.3.2012
Artikkel	Må begrunne 11 hemmelige møter	13.3.2012
Artikkel	Skjulte rådmannsmøter for innbyggerne	24.2.2012
Artikkel	Åpner dørene etter ulovlig Ringnes-møte	22.12.2011
Artikkel	Taus ordfører vil sjekke lukket praksis	19.8.2011
Artikkel	Oslo kan ha brutt kommuneloven	17.8.2011

Innsyn hos kommuneadvokater

Artikkel	Kommuneadvokat advarer mot offentliggjøring av egne uttalelser	4.4.2014
Artikkel	Usikre på innsynsrett i advokatråd	30.11.2012
Artikkel	Midlertidig unntak i 13 år	29.10.2012
Artikkel	Har ingen problem med postlisten	24.10.2012
Artikkel	Kommuneadvokater må føre postjournal	19.10.2012
Vedtak fra Fylkesmann	Opphevet - Innsyn i kommuneadvokatens postjournal - Klager: Kommunal rapport	18.10.2012
Artikkel	Kommuneadvokatens råd frem i lyset	15.9.2011
Vedtak fra Fylkesmann	Vedtak i sak om innsyn i brev fra kommuneadvokaten - Oslo kommune	14.9.2011
Artikkel	Kommunejus er vanligvis hemmelig i Oslo	24.8.2011
Uttalelse fra Justisdepartementets lovavdeling	Spørsmål om innsyn etter offentleglova i dokument frå advokatar	12.1.2015

Offentlighetslovens klageordning

Type	Tittel	Dato
Artikkel	Vil undersøke Fylkesmannens innsynspraksis	18.3.2013
Artikkel	Én av tre innsynsklager returneres til kommunen	8.3.2013
Uttalelse fra Sivilombudsmannen	Sak om innsyn i avtale og klageinstansens adgang til å oppheve underinstansens vedtak i innsynssaker	8.3.2013
Artikkel	Hemmeligholder dokumentasjon om taxi-topp	20.11.2012
Artikkel	Kan ikke tvinges til offentlighet	24.10.2012
Artikkel	Nekter å gi hemmelig rapport til Fylkesmannen	10.10.2012

Artikkel	Sju måneder uten å svare Sivilombudsmannen	21.9.2012
Artikkel	Sju måneder i tenkeboksen	17.8.2012
Uttalelse fra Sivilombudsmannen	Uttalelse vedrørende syv måneders hemmelighold i Oslo	15.8.2012
Artikkel	Kritiserer sendreiktig og ulovlig saksbehandling	9.3.2012
Artikkel	Bryter offentlighetsloven og ignorerer Fylkesmannen	1.3.2012
Artikkel	Tviholder på millionavtale	23.2.2012
Artikkel	Fylkesmannen: Kan bare håpe loven følges	12.8.2011

Journalføring

Type	Tittel	Dato
Artikkel	Arkiverer bare 2 prosent av alle meldinger	1.6.2015
Artikkel	Rapport om journalføring ble aldri journalført	2.12.2014
Artikkel	Anbefaler journalføring innen tre dager	4.7.2013
Brev fra Riksarkivet	Vurdering av Kommunal- og regionaldepartementets praksis knyttet til journalføring og offentliggjøring av journal	2.7.2013
Artikkel	Varsler full gjennomgang av journalen	25.6.2013
Artikkel	Gjemmer på hundrevis av dokumenter	12.6.2013
Artikkel	Bruker ni dager på å publisere postjournalen	6.6.2013
Artikkel	Ni av ti ordførere journalfører ikke sms	21.9.2012
Artikkel	Sporveisarkivene sperret for innsyn	3.8.2012
Artikkel	Slo et slag for journalen	13.10.2011
Artikkel	Mener offentlighetsloven bør endres	4.10.2011
Artikkel	Fjernet postjournalen etter tips fra avisen	6.9.2011
Artikkel	25 kommuner mangler postjournal	5.9.2011

Åpenhet om rekruttering

Type	Tittel	Dato
Artikkel	Hodejegere vil ikke be kommunene om å følge loven	4.12.2013
Artikkel	Kommunene må avvise søkere som krever spesialbehandling	2.12.2013
Artikkel	Visindi tøyer loven igjen	19.9.2013
Artikkel	Kritiserer ikke anonym ansettelse av rådmann	31.7.2013
Artikkel	– Hemmelighold om rådmannssøkere lovstridig	23.5.2013
Artikkel	Kommune og byrå peker på hverandre	14.5.2013
Artikkel	Byrådet hvor alle som vil får være anonyme	10.5.2013
Artikkel	Derfor ville hun være anonym	2.5.2013
Artikkel	Rådmann fikk rådmannsjobb uten offentlighet	12.4.2013
Artikkel	Nabokommunen avviser søkerlistetrylling	8.3.2013
Artikkel	Slik tryllet Gjesdal vekk søkerlisten	5.3.2013
Artikkel	Ber Lyngdal svare for rådmannsansettelse	12.10.2012

Artikkel	Satte søkeres behov foran kommuneloven	30.8.2012
Artikkel	Rådmannsansettelse klagd inn til Sivilombudsmannen	9.8.2012

Innsyn i arbeidsmiljøundersøkelser

Type	Tittel	Dato
Artikkel	Må gi ut arbeidsmiljøundersøkelse	26.11.2012
Vedtak fra Fylkesmann	Fornytt vurdering av innsyn i medarbeiderundersøkelse - Bærum kommune	12.11.2012
Uttalelse fra Sivilombudsmannen	Sak om innsyn i arbeidsmiljøundersøkelse	22.2.2012
Artikkel	Ingen fasitsvar om innsyn i arbeidsmiljø	9.9.2011
Artikkel	Arbeidsmiljørapport må være offentlig	5.9.2011

Innsyn i lederavtaler

Type	Tittel	Dato
Artikkel	Rektor-protest mot åpenhet om egen innsats	17.6.2013
Artikkel	Ber Fylkesmannen beklage til Kommunal Rapport	22.5.2013
Uttalelse fra Sivilombudsmannen	Uttalelse: Sak om innsyn i individuelle lederavtaler i Porsgrunn kommune	13.5.2013
Artikkel	Forstår ikke hvorfor Oslo skjuler rektorkontraktene	1.3.2013
Artikkel	Må offentliggjøre rektorkontrakter	17.2.2013
Artikkel	Må offentliggjøre rektorkontrakter	17.2.2013
Vedtak fra Fylkesmann	Krav om innsyn i individuelle lederavtaler - Porsgrunn kommune - Klager Kommunal Rapport - fylkesmannens avgjørelse	15.2.2013
Artikkel	Vil ikke uttale seg om hemmelige avtaler	7.11.2012
Artikkel	Styrer kommunen med hemmelige avtaler	5.11.2012

Innsyn i intern-telefonkataloger

Type	Tittel	Dato
Vedtak fra Fylkesmann	Vedtak i klagesak vedrørende innsyn -oslo kommune - byrådsavdelingen forfinans -innsyn i råfiler bakkommunens telefonliste	22.11.2013
Artikkel	Ønsker åpenhet - legger ut ansattes telefonnumre	31.10.2013
Artikkel	Hemmelige telefonnumre for å hindre trusler	25.10.2013
Artikkel	Reagerer på «hemmelige» telefonnumre	18.10.2013

Folkevalgtes taushetsplikt

Type	Tittel	Dato
Artikkel	Anker ikke Moxnes-frifinnelse	14.10.2015
Artikkel	Moxnes frikjent	15.9.2015
Artikkel	Aktor: Avisomtale opphever ikke taushetsplikten	7.9.2015
Artikkel	Forsvarer: Bare lovbrudd hvis ukjente kan identifisere	7.9.2015
Artikkel	Aktor: Dette er taushetsbelagt	4.9.2015
Artikkel	Aktor: Helseopplysningene er kjent fra før	4.9.2015
Artikkel	Mener grunnlaget for tiltalen er borte	4.9.2015
Artikkel	– Pårørende visste hvem dement pasient var	3.9.2015
Artikkel	Kommunerevisjonen: Pseudonymer var ikke nok	3.9.2015
Artikkel	Moxnes: Ville gjøre tjenestefeil kjent for innbyggerne	3.9.2015
Artikkel	Kommuneadvokat vurderer om politiker kan straffes	7.2.2014
Ekstern omtale	Lærdom	3.11.2011
Artikkel	Vil ha mer press på taushetskommuner	4.10.2011

Generell offentlighetsdekning

Type	Tittel	Dato
Artikkel	Eks-ordfører nekter å signere på krav om lojalitet	6.1.2016
Artikkel	Mener offentlighetsloven er for svak på datainnsyn	25.11.2015
Artikkel	Advarer mot kommunereform på bekostning av åpenheten	2.7.2015
Artikkel	Bare arkivarer fikk si sin mening om arkivregler	6.5.2015
Artikkel	Alle har rett på innsyn	29.4.2015
Artikkel	Vil bøtelegge kommuner som bryter offentlighetsloven	25.3.2015
Artikkel	Sivilombudsmannen: Database-innsyn er vanskelig	26.2.2015
Artikkel	Når innsyn blir en formelljuridisk øvelse	23.2.2015
Artikkel	Mener Sivilombudsmannen skal holde seg unna ansettelser	11.2.2015
Artikkel	Får refs for å planlegge kommunereform bak lukkede dører	4.2.2015
Artikkel	Får kritikk for ikke å svare på innsynskrav	28.1.2015
Artikkel	Må vurdere merinnsyn for kalendre	28.1.2015
Artikkel	Gir innbyggerne full eiendomsoversikt	6.1.2015
Artikkel	Kommunetoppenes kalender åpnes for innsyn	10.12.2014
Artikkel	Unnlot å varsle kommuneledelsen om medikamentsvinn	5.12.2014
Artikkel	Skjulte sak om medikamentsvinn	24.11.2014
Artikkel	Avkrefter mulighet for omfattende hemmelighold	16.9.2014
Artikkel	Styrevervregisteret ble seks ganger så stort	12.5.2014
Artikkel	– Hemmelighold er prisen for privatisering	28.4.2014
Artikkel	Gigant-innsynskrav kan trolig avvises	28.3.2014
Artikkel	Krever åpenhet om sykehjemsbemanning	28.3.2014
Artikkel	Mener sykehjemsbemanning er bedriftshemmelighet	27.3.2014

Artikkel	Krever full gjennomgang av kommunens topplederavtaler	27.1.2014
Artikkel	Tapte tre års kamp mot innsyn	20.1.2014
Artikkel	Ordførere har ubegrenset innsynsrett i kontrollutvalget	12.12.2013
Artikkel	Telefonkataloger kan unntas innsyn	3.12.2013
Artikkel	Kommuner kan ikke hemmeligholde råd utenfra	28.11.2013
Artikkel	Må offentliggjøre First House-råd	26.11.2013
Artikkel	Tar kommunal munnkurv til Fylkesmannen	21.11.2013
Artikkel	Hemmeligholder havneavtale	20.11.2013
Artikkel	Mener nasjonale prøver skaper konkurransejag	15.11.2013
Artikkel	Varsler full åpenhet om nasjonale prøver	14.11.2013
Artikkel	Sluttet «etter eget ønske» og beholdt direktørlønnen	30.10.2013
Artikkel	Vil åpne 100 sørlandsselskaper	24.10.2013
Artikkel	Ber Åfjord følge offentlighetsloven	23.10.2013
Artikkel	Får offentlighetsrefs igjen	8.10.2013
Artikkel	Helsepersonelloven gjelder ikke aviser	25.9.2013
Artikkel	Bergen trekker lovstridig innsynsregel	24.9.2013
Artikkel	Uten offentlig journal i en måned	24.9.2013
Artikkel	Vil tette gapet mellom arkivloven og offentlighetsloven	12.9.2013
Uttalelse fra Sivilombudsmannen	Forsvarsdepartementets behandling av innsynsbegjæring i NATO-dokument	10.9.2013
Artikkel	Vil straffe hemmelighetsfulle kommunalt ansatte	6.9.2013
Artikkel	Raser etter lekkasje av hemmeligstemplett rapport	5.9.2013
Artikkel	Raser etter lekkasje av hemmeligstemplett rapport	5.9.2013
Artikkel	Gikk mot anbefaling – antydnet drap	29.8.2013
Artikkel	Nekter Sivilombudsmannen innsyn	1.7.2013
Artikkel	Anbefaler avlevering av «sporveisarkivene»	18.6.2013
Uttalelse fra Sivilombudsmannen	Unntak for «den endelege avgjerda til organet i ei sak» etter offentleglova § 14 annet ledd pkt a)	12.6.2013
Artikkel	Her er Kommune-Norges «Vær varsom-plakat»	6.6.2013
Artikkel	Tvinger gjennom lovendring om mindre åpenhet	8.5.2013
Artikkel	Sporveis-arkivene skulle trolig vært avlevert	6.5.2013
Artikkel	Fylkesmannen får «blanke ark og farvestifter tel»	30.4.2013
Artikkel	Gir opp kampen mot offentlighetsloven	30.4.2013
Artikkel	Anbefaler politikerne å oppheve offentlighetsvedtak	24.4.2013
Artikkel	Nekter å redegjøre for kurspenger	18.4.2013
Artikkel	Det meste gikk galt da Gran hemmeligholdt dokumenter	9.4.2013
Artikkel	Får ønskekamp med Fylkesmannen	12.3.2013
Artikkel	Frykter hemmelighold om kinodrift	7.3.2013
Artikkel	Har kino-hemmeligheter i 60 kommuner	7.3.2013
Artikkel	Rødt går ut med hemmeligstemplede dokumenter	5.3.2013
Artikkel	Rådmann kritisk til innsynskrav	28.2.2013
Artikkel	To kommuner avviser hemmelighold	27.2.2013
Artikkel	Bergen skjuler kino-avtale for innbyggerne	26.2.2013
Artikkel	Rådmann saksøker politikere	20.2.2013
Artikkel	Godtar hermetisering av sporveisarkivene	5.2.2013
Artikkel	Kommunalministeren vil være redaktør	21.1.2013

Artikkel	KS åpner for økt hemmelighold	21.1.2013
Artikkel	– Kommunene må ikke pushe ut alt på nett	16.1.2013
Artikkel	Reagerer på Ruters egenrådige lovtolkning	9.1.2013
Artikkel	Ruter nekter å åpne sporveisarkivene	4.1.2013
Artikkel	Sporveisarkivene må åpnes for innsyn	17.12.2012
Artikkel	Bryter offentlighetsloven med vilje	27.11.2012
Artikkel	Seks av ti holder ulovlig på miljøinformasjon	7.11.2012
Artikkel	Brev fra IKS er ikke internt	1.11.2012
Artikkel	Avtalt hemmelighold sprekker for Larvik	18.10.2012
Artikkel	KS kan fortsette med «sniktittingen»	2.10.2012
Artikkel	Trekker tilbake uttalelse om journalføring	2.10.2012
Artikkel	«Ingen lovbrudd» i hemmelig rapport	3.9.2012
Artikkel	Regjeringen bruker seks måneder på innsynsklager	13.8.2012
Artikkel	Skulle tjene minst 280 millioner på reklametårn	4.6.2012
Artikkel	Lokalavis tvinger strømgigant til innsyn	1.6.2012
Artikkel	Miljøinformasjon må vurderes etter to lover	30.5.2012
Artikkel	Henla sak om ærekrenkelse	23.3.2012
Artikkel	Stanser ikke hemmelighold om millionsummer	9.3.2012
Artikkel	– La´rem få det!	07.03.2012
Artikkel	Beskytter konsulenter mot medieomtale	20.1.2012
Artikkel	3.000 selskap kan kikkas i kortene	16.12.2011
Artikkel	Kan plassere i hemmelighet	16.12.2011
Artikkel	Åpnet opp 63 selskaper i Møre og Romsdal	9.12.2011
Artikkel	Mener lønnslipper skal hemmeligholdes	23.11.2011
Artikkel	Ordfører fikk 200.000 mer enn oppgitt	15.11.2011
Artikkel	Innsyn er en menneskerett	14.11.2011
Vedtak fra Fylkesmann	Innsyn er en menneskerett	7.11.2011
Offisielt dokument/epost	Vedtak fra Fylkesmannen, om at innsyn er en menneskerett	7.11.2011
Artikkel	Oslo kommune eier badehus og garasjer	3.11.2011
Artikkel	– Her har Alle noe å lære	28.9.2011
Artikkel	Kommune-Norge under åpenhetslupen	28.9.2011
Artikkel	Minst åpenhet i små kommuner	28.9.2011
Artikkel	Sjekk hvor åpen din kommune er	28.9.2011